

110 Hlavní záhlaví – jméno korporace
710 Vedlejší záhlaví – jméno korporace
(810 Vedlejší záhlaví pro edici – jméno korporace)

Hana Vochozková
KIC ÚVT MU Brno
vochozkova@ics.muni.cz

listopad 2022

MARC 21

I.

110 Hlavní záhlaví – jméno korporace

neopakovatelné pole

710 Vedlejší záhlaví – jméno korporace

opakovatelné pole

810 Vedlejší záhlaví pro edici – jméno korporace

opakovatelné pole

První indikátor

Indikátor formy jména

0 Invertovaná forma jména

1 Jméno jurisdikce

1? \$aBrno_(Česko).\$bMagistrát

2 Jméno v přímém pořadí

2? \$aČeský hydrometeorologický ústav

MARC 21 II.

Druhý indikátor

110

Nedefinován

710

Typ vedlejšího záhlaví

Typ nespecifikován

2 Analytické záhlaví

*(tj. popisná jednotka obsahuje dílo, pro které se vytváří vedlejší záhlaví
– zpravidla záhlaví typu Autor/Název)*

810

Nedefinován

MARC 21

III.

Podpole

Jmenná část

\$a Jméno korporace nebo jurisdikce jako vstupní prvek (NO)

\$b Podřízená složka (O)

\$c Místo konání akce (N)

\$e Slovní označení role (O)

\$u Příslušnost ke korporaci/adresa (NO)

\$4 Kód role (O)

MARC 21

IV.

Podpole

Názvová část

\$t **Název díla (NO)**

\$f *Data související s dílem (NO)*

\$h *Médium (NO) [710/810]*

\$i *Označení vztahu (O) [710]*

\$k *Podzáhlaví pro formu (NO)*

\$l *Jazyk díla (NO)*

\$m *Obsazení (hudební díla) (O) [710/810]*

\$o *Údaj o aranžmá (hudební díla) (NO) [710/810]*

\$p **Název části/sekce díla (O)**

\$r *Tónina (hudební díla) (NO) [710/810]*

\$s *Verze (NO) [710/810]*

\$v *Označení svazku/pořadí (NO) [810]*

\$x *Mezinárodní standardní číslo seriálu (ISSN) (NO) [710]*

MARC 21

V.

Podpole

Pro jméno a název

\$d Datum konání akce nebo podpisu smlouvy (O)

\$g *Další různé informace (NO)*

\$n **Číslo části/sekce/akce (O)**

Kontrolní podpole

\$w *Číslo bibliografického záznamu (O) [810]*

\$0 *Číslo autoritního záznamu (O)*

\$3 *Bližší určení dokumentu (NO) [710]*

\$5 *Kód instituce (NO) [710]*

\$6 *Propojení v jiném písmu (NO)*

\$7 *Kontrolní podpole (NO) [810]*

\$8 *Propojení souvisejících polí (O)*

Volba selekčních údajů

I.

Volba selekčního údaje = co zapíšeme

= korporace, které se podílí na vzniku díla/vyjádření/provedení

Korporace je organizace nebo skupina osob a/nebo organizací, identifikovaná svým vlastním jménem, která jedná nebo může jednat jako celek.

Moravská zemská knihovna

ale nikoli

občané města Brna

An expert meeting

Symposium held in Chicago, June 6, 1969

Volba selekčních údajů

II.

Příklady korporací:

- asociace, instituce, obchodní firmy, nevýdělečné podniky, vlády (státy), státní instituce, projekty a programy, náboženské instituce a organizace, místní náboženská společenství, identifikovaná jménem církve, a konference
- události (jako sportovní soutěže, výstavy, expedice, veletrhy a festivaly)
- plavidla (např. lodě a kosmické lodě)

Volba selekčních údajů III.

hlavní a každé vedlejší záhlaví (tj. selekční údaje jmenné) musí odpovídat popisným údajům v záznamu

= všechny korporace, které chcete uvést v selekčních údajích, musíte současně uvést v deskriptivní podobě (tj. tak, jak jsou uvedeny ve zdroji) v některém z popisných údajů (zpravidla v polích 245 a 5xx)

110 2# \$aMasarykova univerzita

245 10 \$aVýroční zpráva o činnosti.\$n2015_/\$cMasarykova univerzita

100 1# \$aLotko, Edvard,\$d1932-2011

245 10 \$aKapitoly ze současné rétoriky_/\$cEdvard Lotko

500 ## \$aNad názvem: Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta

710 2# \$aUniverzita Palackého.\$bFilozofická fakulta

Volba selekčních údajů IV.

pole 110

- korporace, která má hlavní autorskou odpovědnost za vznik díla
- je-li takovýchto korporací více pak pouze 1. z nich

pole 710

- další korporace s hlavní autorskou odpovědností tj. 2. a další
- korporace s další (ne hlavní) autorskou odpovědností

Volba selekčních údajů

V.

Korporace jsou považovány za tvůrce (mají hlavní autorskou odpovědnost), jestliže jsou odpovědné za vytvoření, vydání nebo iniciování vydání děl, která spadají do jedné nebo více následujících kategorií.

Z charakteru díla lze soudit, že je nepochybně výsledkem tvůrčí a/nebo organizační aktivity korporace jako celku nikoli výsledkem samostatné tvůrčí aktivity jednotlivců, kteří se na činnosti korporace podílejí.

Volba selekčních údajů

VI.

hlavní odpovědnost korporace za dílo je stanovena v užším rozsahu než u osob

kategorie dokumentů:

- **a) díla administrativního charakteru** zabývající se korporací samotnou nebo její činností, způsobem práce, financemi a/nebo působením nebo jejími úředníky, personálem a/nebo členstvím (členy) nebo jejími prameny *politická prohlášení, výroční zprávy, finanční zprávy, adresáře členů, seznamy, katalogy sbírek, zápisy z jednání, pravidla, předpisy (tj. dokumenty o vlastní korporaci)*
- **b) díla, která zaznamenávají kolektivní myšlení korporace** (zprávy z komisí, výborů atd., oficiální údaje o vnější politice korporace) *dokumenty obsahující politická prohlášení, doporučení nebo názory tj. oficiální stanoviska korporace k vnějším záležitostem*

Volba selekčních údajů VII.

- **c) díla zaznamenávající jednání legislativních, soudních, vládních a dalších korporací**
- **d) díla, která jsou zprávami o kolektivních aktivitách - konferencích (sborníky...), expedicích (výsledku výzkumu...) nebo událostech (výstavách, veletrzích, festivalech...) splňujících definici korporace za předpokladu, že konference, expedice nebo událost je v popisovaném zdroji uvedena *sborníky z konferencí, soubory referátů z konferencí nebo seminářů, výsledky výzkumu a vývoje, zprávy z expedic, slavností, festivalů atd.***
- **e) díla, která jsou výsledkem společné aktivity skupin interpretů jako celku za předpokladu, že odpovědnost skupiny přesahuje rutinní provedení *zvukové záznamy těles a skupin (Buty)***

Volba selekčních údajů VIII.

- **f) kartografické dokumenty** pocházející od jiných korporací, než které jsou odpovědné pouze za jejich vydání a distribuci
- **g) právní dokumenty** následujících druhů: zákony, dekrety hlavy státu, nejvyššího představitele nebo nejvyššího výkonného orgánu, návrhy zákonů, správní předpisy, ústavy, soudní řády, soudní rozhodnutí, soudní protokoly
- **h) pojmenovaná individuální umělecká díla jednoho nebo několika umělců** vystupujících jako korporace

Zápis selekčních údajů

Obecné pravidlo

Zápis selekčního údaje = jak zapíšeme

preferované jméno = jméno, pod kterým je korporace běžně
známa/identifikována

Zápis selekčních údajů

Volba mezi různými jmény používanými jednou korporací

změna jména korporace

změní-li se jméno korporace, z hlediska katalogizace se jedná o jinou korporaci

v poli 110/710/810 bude zapsáno jméno odpovídající době, kdy byl zdroj publikován

Státní vědecká knihovna (Ostrava, Česko)

nebo

Moravskoslezská vědecká knihovna (Ostrava, Česko)

Zápis selekčních údajů

Volba mezi různými formami/podobami téhož jména I.

- pro volbu správné podoby jména korporace (pravopis, iniciály/rozepsaná jména apod.) se přednostně používá

Soubor národních autorit

<http://aleph.nkp.cz/>

- příručka **Metodika tvorby korporativních autorit podle RDA**

http://authority.nkp.cz/jmenne-autority/metodicke-materialy/metodika-korporace-cvicne_2/

- je-li u jména korporace faktická nebo katalogizační chyba převezmeme autoritní podobu, ale na chybu upozorníme Oddělení národních autorit

<http://authority.nkp.cz/kontakty/>

Zápis selekčních údajů

Volba mezi různými formami/podobami téhož jména II.

**pokud korporace není uvedena v bázi národních autorit
(pořadí je závazné)**

- souboru autorit Library of Congress
(pouze pro zahraniční korporace - všechny)
<http://authorities.loc.gov/>
- kvalifikátory se překládají do češtiny (výjimkou jsou kvalifikátory tvořené jmény institucí)
LC: [BBC One_ \(Television station_ :_ London, _England\)](#)
NK ČR: [BBC One_ \(televizní stanice_ :_ Londýn, _Anglie\)](#)
- další prameny

Zápis selekčních údajů

Volba mezi různými formami/podobami téhož jména III.

nelze-li jméno korporace ověřit v žádných dostupných pramenech

- použije se podoba jména použitá v popisovaném zdroji
- u jmen korporací v jazycích používajících jiné než latinkové písmo

Transliterace nelatinkových písem

<https://www.nkp.cz/o-knihovne/odborne-cinnosti/zpracovani-fondu/transliterace-nelatinkovych-pisem/transliterace-nelatinkovych-pisem>

Doporučení pro přepis nelatinkových písem do latinky. 2., dopl. vyd.

Praha : Národní knihovna České republiky, 2006. (Standardizace ; č. 27).

ISBN 80-7050-509-5

tabulky Library of Congress <http://www.loc.gov/catdir/cpsa/roman.html>

- i v případě přebírání jmen korporací z pramenů používajících jiný přepis se doporučuje dohledat správný tvar

Zápis selekčních údajů

Volba mezi různými formami/podobami téhož jména IV.

konvenční podoba jména

= podoba v jaké je korporace všeobecně známa (tj. ne nutně úřední znění)

2? \$aFrantiškáni

nikoli

2? \$aOrdo fratrum minorum

2? \$aŘád menších bratří

2? \$aMinorité

Zápis selekčních údajů

Volba mezi různými formami/podobami téhož jména V.

pravopis

viz schválený dotaz ke katalogizaci č. 342

<http://katdotaz.nkp.cz/zobraz.phtml?id=342>

2? \$aUniverzita Karlova

nikoli

2? \$aUniversita Karlova

2? \$aBritish Institut of Philosophy

nikoli

2? \$aBritish institut of philosophy

Zápis selekčních údajů

Volba mezi různými formami/podobami téhož jména VI.

grafická podoba - velká písmena

jména jsou celá uváděna velkými písmeny, i když nejde o iniciály nebo akronymy (jde o záměrnou grafickou úpravu)

pokud se takové jméno objevuje (např. v jiných zdrojích) i s malými písmeny, je vhodnější dát přednost tomuto způsobu zápisu

2? \$aPrago Media_(firma)

nikoli

2? \$aPRAGO MEDIA_(firma)

Zápis selekčních údajů

Volba mezi různými formami/podobami téhož jména VII.

jazyk

jméno korporace se vyskytuje v několika jazycích = oficiální jazyk

2? \$aNárodní knihovna České republiky

2? \$aDeutscher Turnverein Reichenberg

nikoli

2? \$aNěmecký tělocvičný spolek (Liberec, Česko)

oficiálních jazyků je několik a jedním z nich je čeština = česky

2? \$aOrganizace spojených národů.\$bKomise pro lidská práva

Zápis selekčních údajů Výpustky I.

úvodní mluvnické členy

(s výjimkou případů, kdy chceme řadit záhlaví pod členem)

2? \$aLibrary Association

nikoli

2? \$aThe Library Association

ale

2? \$aLos Angeles Philharmonic Orchestra

čestné tituly

Zápis selekčních údajů Výpustky II.

výrazy označující korporativnost a některé další výrazy (Inc., E.V., Ltd., s.r.o. ...) s výjimkou případů, kdy jsou nedílnou součástí jména nebo jsou nutné k ozřejmění, že se jedná o korporaci

2? \$aAmerican Cancer Society

nikoli

2? \$aAmerican Cancer Society, Inc.

ale

2? \$a Films Incorporated

2? \$aBiofyzikální ústav (Akademie věd ČR)

nikoli

2? \$aBiofyzikální ústav AV ČR, v. v. i.

(v. v. i. = veřejná výzkumná instituce)

Zápis selekčních údajů Kvalifikátory I.

kvalifikátor je doplňující informace ke jménu korporace
uvádí se v kulatých závorkách
užívá se zejména v případě, kdy by mohlo dojít k záměně s jinou
korporací nebo s jinou entitou

kvalifikátorem může být:

obecný výraz

zejména u jména, ze kterého není zřejmé, že se jedná o korporaci
zapisuje se v češtině

2? \$aKarel Vaněk_(firma)

2? \$aMarsyas_(hudební skupina)

Zápis selekčních údajů Kvalifikátory II.

bližší geografické určení

jméno místa v české formě, pokud existuje

Rakousko

nikoli

Österreich

pro ověření správného tvaru geografických jmen se používá soubor geografických autorit – součást Souboru národních autorit

<http://aleph.nkp.cz/>

Zápis selekčních údajů Kvalifikátory III.

jména zemí, států, provincií atd.

2? \$aRepublikánská strana_(Česko)

2? \$aRepublikánská strana_(Slovensko)

ale

2? \$aObčanská demokratická aliance

lokální jména míst (za jménem místa se uvádí i jméno země)

2? \$aKlášter dominikánů_(Plzeň,_Česko)

2? \$aKlášter dominikánů_(Uherský Brod,_Česko)

pozor místa v Austrálii, Kanadě, Spojených státech amerických,
na Britských ostrovech ...

2? \$aHistorical Society_(Boston,_Massachusetts)

2? \$aAlpine Club_(Londýn,_Anglie)

Zápis selekčních údajů

Kvalifikátory IV.

nadřazená korporace

(v případech, kdy je nutno ji uvést, ale jméno korporace nesplňuje podmínky pro zápis v kombinaci podpolí \$a \$b apod.)

2? \$aArcheologický ústav_(Akademie věd ČR:_Praha,_Česko)

2? \$aArcheologický ústav_(Akademie věd ČR:_Brno,_Česko)

rok (roky)

2? \$aScientific Society of San Antonio_(1892-1894)

2? \$aScientific Society of San Antonio_(1904-_)

Zápis selekčních údajů Podřízená složka I.

jako podřízená složka se zapisuje korporace, z jejíhož jména vyplývá, že se jedná o součást jiné korporace, a nemůže tedy být zapsaná samostatně

podpole \$b je opakovatelné pro další složky na **nižší hierarchické úrovni**

**2? \$aNáprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur _
(Praha,_ Česko)**

nikoli

2? \$aNárodní muzeum_(Praha,_ Česko).\$bNáprstkovo muzeu asijských, afrických a amerických kultur

Zápis selekčních údajů Podřízená složka II.

TYP 1. Jméno, obsahující slovo, které jasně určuje, že korporace je částí jiného celku (např. odbor, oddělení, divize, sekce, katedra, pobočka, závod)

2? \$aNárodní knihovna České republiky.\$bOdbor zpracování fondů

TYP 2. Jméno, které obsahuje slovo, obvykle vyjadřující administrativní podřízenost (např. výbor, komise, diecéze) za předpokladu, že jméno nadřízené korporace je nezbytné pro identifikaci podřízené korporace

2? \$aObčanská demokratická strana.\$bOblastní sdružení_
(Šumperk,_Česko)

Zápis selekčních údajů Podřízená složka III.

TYP 3. Jméno, které je obecnou charakteristikou, nebo je pouze geografickým, chronologickým, číselným nebo písmenným vyjádřením podřízenosti vůči mateřské korporaci

2? \$aUniverzita Karlova.\$bLékařská fakulta,_1.\$bInterní klinika,_III.

TYP 4. Jméno, které nevyjadřuje, že jde o korporaci

2? \$aNárodní galerie_(Praha,_Česko).\$bGrafická sbírka

Zápis selekčních údajů Podřízená složka IV.

TYP 5. Jméno univerzitní fakulty, školy, katedry, univerzitní koleje, laboratoře atd. které pouze označuje určité studijní oblasti

Pozn.: Jméno fakulty či katedry bude začínat přídavným jménem, např. Filozofická fakulta apod.; výjimkou je jméno fakulty či katedry, jehož součástí je podstatné jméno v druhém pádě, např. fakulta sociálních věd, katedra biologie

2? \$aUniverzita Karlova.\$bFakulta sociálních věd

2? \$aUniverzita Karlova.\$bPřírodovědecká fakulta.\$bKatedra biologie

Zápis selekčních údajů Podřízená složka V.

TYP 6. Jméno, které obsahuje celé jméno nadřízené korporace nebo příbuzné korporace

2? \$aPražský hrad.\$bObrazárna

2? \$aPressfoto.\$bArchiv

Zápis selekčních údajů Podřízená složka VI.

pokud by mělo jméno korporace obsahovat **několik hierarchických úrovní**, lze „mezistupně“ mezi jménem vyššího celku a nejnižší zapisované úrovni vynechat, pokud nemůže dojít k záměně

Podzáhlaví zapsané přímo

2? \$aNárodní knihovna České republiky.\$bOddělení věcného zpracování

(vynecháno Odbor zpracování fondů)

Podzáhlaví zapsané nepřímě

2? \$aUniverzita Karlova.\$bMatematicko-fyzikální fakulta
\$bKatedra tělesné výchovy

2? \$aUniverzita Karlova.\$bPřírodovědecká fakulta.\$bKatedra tělesné výchovy

Zápis selekčních údajů Popis pod jurisdikcí I.

první indikátor = 1

orgány veřejné správy (vláda, parlament, magistrát atd.) se zapisují pod státním/správním celkem, jehož jsou orgánem

jméno státního/správní celku = konvenční jméno v české formě, pokud existuje

pro ověření správného tvaru geografických jmen se používá soubor geografických autorit – součást Souboru národních autorit

<http://aleph.nkp.cz/>

Zápis selekčních údajů

Popis pod jurisdikcí II.

Francie nikoli République française

9. stol. – 1198 České knížectví

1198-1918 České království *

1918-1968 Československo

1969-1992 Československo

Česko (Československo) pro korporace s působností jen pro ČR

Slovensko (Československo) pro korporace s působností jen pro SR

od 1.1.1993 Česko

podrobnější výklad viz u jednotlivých geografických autorit

* nezaměňovat s země Koruny české

= České království + přidružené země (Morava, Opavsko, Slezsko, Lužice)

Zápis selekčních údajů Popis pod jurisdikcí III.

a) organizace, patřící do systému **státní správy** (s jurisdikcemi pro celý stát či s krajskou/okresní působností), se zapisují pod jménem státu

1? \$aČesko.\$bParlament

1? \$aČesko.\$bParlament.\$bSenát

1? \$aČesko.\$bÚřad vlády

1? \$aČesko.\$bMinisterstvo kultury

1? \$aČeskoslovensko.\$bMinisterstvo financí

1? \$aČesko.\$bÚstavní soud

1? \$aČesko.\$bOkresní soud_(Benešov,_Česko)

1? \$aČesko.\$bMěstský soud_(Praha,_Česko)

Zápis selekčních údajů Popis pod jurisdikcí IV.

1? \$aČesko.\$bArmáda.\$bGenerální štáb

1? \$aČesko.\$bVelvyslanectví_(Rakousko)

1? \$aRakousko.\$bBotschaft_(Česko)

ALE

pokud má korporace jedinečný název začínající geografickým jménem,
zapíše se jako samostatná korporace

2? \$aČeský statistický úřad

2? \$aČeský úřad zeměměřičský a kartografický

Zápis selekčních údajů Popis pod jurisdikcí V.

b) organizace, patřící do systému **samosprávy** (s jurisdikcemi pro určitou zemi, kraj, okres, obec), se zapisují pod jménem správního celku, který uplatňuje jurisdikce pro určitou zemi, kraj, okres, obec

1? \$aPardubický kraj_(Česko).\$bKrajský úřad

1? \$aZlín_(Česko:_okres).\$bOkresní úřad

1? \$aZlín_(Česko).\$bMagistrát

1? \$aPardubice_(Česko:_okres).\$bOkresní úřad

1? \$aKladno_(Česko).\$bMěstský úřad

Zápis selekčních údajů Popis pod jurisdikcí VI.

Podzáhlaví zapsané nepřímě

1? \$aČesko.\$bMinisterstvo kultury.\$bOdbor literatury a knihoven

Podzáhlaví zapsané přímo

1? \$aČesko.\$bPolicie

(vynecháno Ministerstvo vnitra)

1? \$aČesko.\$bGenerální ředitelství cel

(vynecháno Ministerstvo financí)

1? \$aČesko.\$bCelní úřad Písek

(vynecháno Ministerstvo financí a Generální ředitelství cel)

Zápis selekčních údajů Popis pod jurisdikcí VII.

nejvyšší představitelé států (prezident), mezinárodních organizací a církví (papež, arcibiskup apod.)

musí jít o dokumenty publikované touto osobou z titulu její funkce

u papeže typicky buly, encykliky, oficiální poselství koncilu apod.

1? \$aKatolická církev.\$bPapež_(2005-2013_:_Benedikt XVI.)

u hlavy státu to jsou např. sdělení legislativě, proklamace, výkonná nařízení (typické pro země s prezidentským systémem – USA)

1? \$aSpojené státy americké.\$bPrezident_(2009-2017_:_Obama)

1? \$aOrganizace spojených národů.\$bGenerální tajemník_(1997-2006_:_Annan)

Zápis selekčních údajů
Popis pod jurisdikcí VIII.

**nejvyšší představitelé států (prezident), mezinárodních organizací a
církví (papež, arcibiskup apod.) - dokončení**

1101# \$aČesko.\$bPrezident_(1993-2003_:_Havel)

**24510 \$aEvropa jako úkol_:\$bvýběr z projevů 1990-2004_/\$cV. Havel
ale**

1001# \$aHavel, Václav,\$d1936-2011

24510 \$aZahradní slavnost_/\$cVáclav Havel

Zápis selekčních údajů

Konference se jménem korporace jako vstupním prvkem

= akce, jejichž jediným názvem je obecný výraz (Výroční zasedání, Meeting, Sitzung apod.)

vstupním prvkem zapisovaným v podpoli \$a je jméno korporace, název konference se uvádí v podpoli \$b jako její podřízená složka

2? \$aAmerican Veterinary Medical Association.\$bMeeting

**2? \$aDeutsche Gesellschaft für Asienkunde.\$bTagung
\$d(2005_:\$cBerlín,_Německo)**

**2? \$aSvaz československých spisovatelů.\$bSjezd
\$n(4._:\$d1967_:\$cPraha,_Česko)**

Zápis selekčních údajů
\$7 Číslo autority a \$4 Kód role

\$7 Číslo autority

= číslo autority v rámci souboru národních autorit

2? \$aČeská filharmonie\$7kn20010710169

[korporace je uvedena v souboru autorit pod číslem kn20010710169]

2? \$aČeská asociace pro hydrauliku a pneumatiku

[korporace není uvedena v souboru autorit]

\$4 Kód role

2? \$aFilharmonie Bohuslava Martinů\$7kn20010710473\$4itr\$4pbl